

Biatak 5: Pathian dawtnak he cun zehmanh nih a'n then kho hna lai lo.

Inya Lake (Yangon, Myanmar)

Atu hrawng cu vawi dang bantuk in tha tein kaa hngilh khawh lo zaan a tam. Zaanthim ah hrio a tam. Zeimawcaan kaa hngilh lo cu ka mang a chiat ruang ah a si. Asinain, a tam deuh cu raltuknak le rawltamnak a temtuarmi hna kong ruah loin ka um khawh lo ruang ah a si. Kan hnu zarh i dei lei kaa hlauh cu biatak in ka tha a dih i ka si a vang. Zei ti um awk ka hngal lo. Thla cam tuah lang ka ti; it than tuah lang ka ti; ih ti lo lawlaw in ka um ah a tha deuh hnga ma ka ti, nain thawh le ka zuam kho fawn lo.

Atu tiang kan tial cangmi capar pawl ah harnak chung kan um lio caan ah ruahchannak a umnak kong kha papek in kan chim cang. Khrihfa hmuhning in cun, harnak chung zong ah thazaang laak khawhnak a ruang tampi kan ngei taktak ko. Kan chim cang bang in, harnak chung ah Pathian nih a kan hruai nakhnga, ziaza le ruahchannak a kan pek nakhnga, asiloah midang bawmtu ding ah a kan hman nakhnga kan i ruahchan khawh ko.

Asinain, na tonmi harnak a muih tuk tik ah tah zeidah na tuah? Phundang cun, na temhinnak chung in zeithil tha hmanh na hmuh khawh lo tik ah tah? Sunghnak le fahnak rumro ton rih ding na si na hngalh ah tah? Asiloah, thazaang na ngeih ti lo zong na hngalh tik ah tah? Zeidah na tuah? Zeitin dah na um?

Biatak 5: Pathian dawtnak he cun zehmanh nih a'n then kho hna lai lo.
(Hebru 2:18; 13:5; Rom 8:19-28, 38-39)

“Zei tik hmanh ah kan kaltaak hna lai lo, ze i tik hmanh ah ka 'n hlaw hna lai lo,” tiah BAWIPA nih a ti.
(Hebru 13:5)

Hi Baibal caang hi Pathian umpinak le cawmkennak biakam lei hoih in hrihfiah a si tawn. A dik ko. Cu cu kan hngalh ruang ah harnak chung zong ah hngam in kan um khawh hi a si. Cu cu kan hngalh ruang ah herhbau in kan um caan zong ah thlacamnak in Pathian kan fuhpanh khawh hi a si.

Khat lei ah, Pathian umpinak biakam hi vawlei kan nun chung harnak kan ton caan ca lawng ah si lo in hmailei caan ca tiang zong sullam a ngeimi a si kha kan philh lo ding ah a biapi ngaingai. Lamkaltu Paul nih cun, Sermi thil vialte hi vawlei khamhnak caan hngak in an hrum an ai; cu ve bantuk in, kannih zong hi fahnak, thutnak le rawhralhnak chung in kan pum a ning pi in luatter a si lai ni cu ngangngang ngai in kan hngak ve, a ti (Rom 8:19-23).

Phun dang deuh in chim ah cun, kan i ruahchanmi luatnak (relief) kan hmuh khawh nakhnga vanram kan hngah zong a herh ve tawn ko. Paul nih a chim bantuk in, cu cu Khrihfa ruahchannak sullam cu a si:

Zeicahtiah ruahchannak in pei khamh kan si cu.
Sihmanhsehlaw hmuh cangmi ruahchannak cu ruahchannak taktak a si lo.
Aho nih dah an hmuh cangmi cu an i ruahchan bal?
Asinain, kan hmuh rih lomi kan i ruachan ahcun, cu cu lungsau tein kan hngah.
(Rom 8:24-25)

Paul hmuhning ahcun, Pathian nih vawleicung kan nunnak zei tluk in dah a thatter khawh, ti hi Khrihfa zumhna ah a biapi bik a si lo. Kan ngeihmi lak ah a sunglawi bik cu, a kan Khamhtu le kan Bawipa Jesuh Khrih hmang in kan sin ah a rami, vancungkhua um kan Pa, zeizong Sertu, he a hmun zungzalmi pehtlaihna kan ngeihmi tu hi a si. Cu Pathian he kan i pehtlaihna dawtnak hri (bond of love) a him chung poh cu, hi vawlei kan nunnak ah zei bantuk thil tha lo a tlun zong ah kan him ko. Pathian he kan i pehtlaihna cu ahohmanh nih laakpiak khawh lo (hrawh khawh lo) tiang in fek i zungzal tiang in a hmunmi, khuaruahhar pehtlaihna a si. A vel thawng in le a vel in a tuahmi kan zumhna ruang ah muihna nih a khuhmi ni le caan chung zong ah hmailei ah a kan kalpi khotu a sunglawimi le a himmi ruahchanna kan ngei kho.

“Cucaah, aho nih dah Khrih dawtnak he cun a kan then khawh lai? Harna nih maw, temhinnak nih maw, hremna nih maw, rawlthamna nih maw, pamna nih maw, thil tihnung nih maw, thihna nih maw, zeital nih an kan then kho nga maw?” (Rom 8:35). A lehna cu: Ahohmanh nih Khrih dawtnak he cun an kan then kho lai lo; zei thil hmanh nih Khrih dawtnak he cun a kan then kho lai lo.

*Zeicahtiah a kan dawtnak he cun zehmanh nih a kan then kho lo
ti kha fiang tein ka hngalh: thihak nih siseh, nunnak nih siseh,
vancung i a ummi vanmi nih si hna seh, uktu le thawwnak nih si hna seh,
atu caan nih siseh, hmailei caan nih siseh, cunglei vawlei nih siseh,
tanglei vawlei nih hin siseh, an kan then kho lai lo—
kan Bawipa Khrih Jesuh thawng in kan ta a simi Pathian dawtnak he
a kan then khotu ding cu sermi thil dihlak ah hin zehmanh a um lo.
(Rom 8: 38-39)*

Thlacam Hmual (The power of prayer)

Nai zari i hngilh than zuam lo le thawh zuam lo in ka um cu a har taktak. Thawh ding ah lungthawhna (motivation) ka ngeih khawh lo lio ah, Saam 61 le 62 chung thlacamna kha ka lung ah atu le atu a hung chuak. “Bawipa, himna hmun ah ka kalpi tuah, nangmah cu keimah nakin a sang deuhmi lungpi na si.” Lungrethei le ngaihchia in ka um caan poh ah a ka bawmtu bik cu, thlacamna in Pathian fuhpanh hi a si. Cam ding bia tampi ka ngei lo. Ka ruahna le ka thinlung chung ah a um tung nain keimah tein ka tuah khawh lomi kong kha ka nolh lengmang i a si ko. Phun dang cun, ka lungthin dihlak tu kha Pathian sin ah ka bung.

Hi bantuk caan ah hin, ka duhmi a tlin nakhnga ca ah si loin, hnangamna le thazaang thar ka hmuh nakhnga asiloah lawmna ka hmuh than khawh nakhnga ca tu ka hal. Cun ka thlacamna cu a ka leh ko. Asinain, a ka let colh zungzal lo. Dai tein ka um i Thiang Thlarau aw ka ngaih tik ah bawmna a ra. Ka lungchung ah Thiang Thlarau nih rian a tuanning in Bible ka rel, ka tho i leng ah kaa chawk, ka hawi tha pakhat khat ka ton, a ka dawtu pakhat pakhat bia ka va ruah, asiloah keimah dawtnak le bawmna a herhmi mi pakhat khat kong ka ruat. Asiloah, Thiang Thlarau nih daihna le lawmna a ka pek than lai kha hngak in kan ngaihchiatna kha kaa thutpi ko.

Zion National Park

Hmailei kan nunnak kan pek i atu vawlei kan nun chung ah a temhinnak zong kan i hrawmmi Jesuh Khrih cu, hneksaknak caanhar chung kan um lio ah lungdaih hngangannak a kan pe khotu a si.

*Amah hrimhrim nih khan tukforhnak le temhinnak kha a rak in cang caah
tukforhnak a ingmi kha a bawmh khawh hna.
(Hebrew 2:18)*

Thlacam awk kan hngalh lo lio caan ah, Khrih Thlarau cu kan ca ah thla a cam. Paul nih hi ti hin a ti:

*Cu bantuk thiamthiam cun, a der ngaingaimi kan si caah,
Thlarau zong cu kanmah bawmh awk ah khan a ra.
Zeiti hin dah thla kan cam awk a si ti hmanh
kan hngalh lo caah bia in chim khawh lomi hram-ainak
in Thlarau nih Pathian cu a kan nawlpiak. Thlarau nih cun
Pathian cu a mi hna aiawh le amah Pathian duhning khan a nawl caah,
minung lungchung a hmutu Pathian nih cun Thlarau ruahnak cu
zeidah a si ti kha a hngalh.
(Rom 8:26-27)*

Thlarau Thazaang

Harnak ruang ah, thawh i hmailei kal khawhnak thazaang le lungthawhnak na ngeih lo tik ah zeih dah na tuah? Atu ah, COVID-19 zong pehzulh in a karh cuahmah rih lio ah hin, ruahchannak ðha he hmailei na kal khawh nakhnga zeih tin dah Pathian na pehtlah?

Na lung chung i a ummi kha Pathian sin ah bung h ko. Thlarau in thlacam. Khrih cu nangmah he thla a cam i nangmah ca ah thla a cam bantuk in, nangmah lawng na si lo le ruahchannak ngei kho ti lo na si lo kha na hngalh ðhan lai. Pathian sin ah chim ding le hal ding bia na hngalh lo zong ah, Thlarau nih na mitthli le phalang in na thaw na chuahmi le na chimmi (gasps and gasping) kha Pathian nih an duhpiakmi he aa tlakmi bia (requests) ah a thlen ko lai. Naa nuam zungzal theng lai lo, nain na thinlung umtuning (mood) cu aa thleng ko lai. Na harnak zong ningcang tein na tawlrel (cope) khawh ðhan lai. Lung daihnak zong na hmuh ðhan lai. Midang dawt khawhnak lungthin zong a sem ðhan lai i lawmhnak he naa naih ðhan lai.

Sedona, Arizona

A cung zuk khi ṭha tein zoh law khuaruat hmanh. Zei dah na hmuh? Na thinlung ah zeidah a um? Saam chung bia hi dai tein ruat hmanh (meditate):

*Khuaruahhar vansang au in ka um lio ah,
vawlei a donghnak hmun in nangmah cu kan auh.
Keimah nak in a sang deuhmi lungpi sin ah ka kalpi tuah...
Amah lawnglawng hi a ka hupphengtul e a ka Khamhtu a si,
amah cu ka ralhruang a si i ahohmanh nih an ka tei bal lai lo.
Khamhnak ka hmuhmi le upatnak ka hmuhmi cu
amah thawng lawnglawng in a si;
Amah cu a ṭhawngmi lungpi ka himnak a si.
Ka mi hna, Pathian cu i bochan zungzal u!
Amah cu kan himnak a si caah nan harnak vialte kha chim dih u. Selah*
(Saam 61:2; 62:5-8)

Na tonmi harnak hna hi a donghnak an si rih lo. Khrih tu hi a donghnak cu a si. Bawipa dawtnak le umpinak nih hin vawlei harnak vialte hna le thihnak chung in an luatter lai lo, asinain a dawtnak baan cung ah zungzal in zungzal tiang him tein an chiah khawh i an chiah taktak fawn lai.

*Thiang Thlarau ṭhawnnak thawng in nan i ruahchannak cu a ṭhan lengmang
nakhnga, ruahchannak hram Pahtian nih cun, amah nan zumhnak thawng in
lunglawmhnak le daihnak he in khahter ko hna seh.*
(Rom 15:13)

Copyright © 2020 Timothy C. Geoffrion. All rights reserved to the author, but readers may freely download, print, forward, or distribute to others, providing that his copyright notice is included.

Translation by Hrang Lian Thang, Chin Christian University, Hakha, Chin State